

YANGI O'ZBEKISTONDA YANGI MAFKURAVIY USTIVORLIK, TENDENSITALARNI SHAKILLANTIRISHDAGI O'RNI

*O'zbekiston Milliy Universiteti
4-kurs talabasi Erkinova Dilshoda*

Annotatsiya: Maskur maqolada davlatimizning rivojlanish bosqichida o'z oldiga qo'ygan ulug' maqsadlarini amalga oshirish shuningdek xalqimizning hayot turmush tarizini yaxshilashga qaratilgan chuqur tahliliy mulohazalar yuritilgan. Shu bilan birgalikda prezidentimiz takidlaganlaridek "Inson qadri uchun" tamoilini bosh mezon sifatida belgilab "Davlat- inson uchun" degan g'oyani hayotga tadbiiq etish oliy maqsad qilib olinganligi bilan alohida karakterlanganligi bilan boshqa mavzularga qaraganda ajralib turadi.

Kalit so'zlar: Uchinchi renessans, ma'naviyat, ma'rifatli jamiyat.

KIRISH

Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi «Inson qadri uchun 100 ta maqsad»dan iborat bo'lib, shundan 8 tasi, ya'ni 71-78-maqsadlar bevosita ma'naviy taraqqiyotni ta'minlash masalalariga taalluqli hisoblanadi. Taraqqiyot strategiyasini 2022 yilda amalga oshirishga doir Davlat dasturida 398 ta band bo'lib, shuning 29 tasi – 257-285-bandlar aynan ma'naviyat sohasiga oid chora-tadbirlardir.

Yangi O'zbekiston – Uchinchi Renessans Dastlabki vazifa «Yangi O'zbekiston – ma'rifatli jamiyat» kontseptsiyasini amalga oshirishdir. Buning uchun ayni paytda mazkur kontseptsiya va uni amalga oshirish milliy dasturini ishlab chiqishga kirishildi.

Binobarin, biz buyuk tarix, buyuk davlat, buyuk madaniyat yaratgan, dunyo tamadduni rivojiga ulkan hissa qo'shgan, adolatni qadrlaydigan xalq farzandlarimiz. Moziy shohidki, IX-XII asrlarda mintaqamizda yuz bergan va Musulmon Renessansi deb nomlangan Birinchi Sharq Uyg'onish davrida ham, butun dunyoda Temuriylar davri Renessansi deya e'tirof etilgan XIV-XVI asrlardagi Ikkinchi Sharq Uyg'onish davrida ham jamiyatda e'tiqod mustahkam, ma'naviyat kuchli, insonlar dunyoqarashida ma'naviyat ustuvor, davlatchilik tuzumida ma'naviyat va ma'rifat etakchi bo'lgan.

Asosiy qism: Sharqning butun insoniyat tarixidagi nodir ijtimoiy hodisa bo'lgan har ikki Renessansi buyuk ajdodlarimizning ilm-ma'rifat va kuchli e'tiqod, diniy bag'rikenglik va insonparvarlik borasidagi ezgu g'oyalari bilan yo'g'rilgan edi. Bu g'oyalar bizning davrimizda, O'zbekiston mustaqilligi yillarida yanada teran ma'no-mazmun kasb etmoqda.

Prezidentimiz ta'kidlaganidek, «Biz yaratayotgan yangi O'zbekistonning mafkurasi ezgulik, odamiylik, gumanizm g'oyasi bo'ladi». Mafkura, avvalo, fikr

tarbiyasi, milliy va umuminsoniy qadriyatlar tarbiyasi, deganidir. Bu qadriyatlar esa xalqimizning necha ming yillik hayotiy tushuncha va qadriyatlariga tayanadi.

«Milliy tarixni milliy ruh bilan yaratish kerak. Aks holda uning tarbiyaviy ta'siri bo'lmaydi. Biz yoshlarimizni tarixdan saboq olish, xulosa chiqarishga o'rgatishimiz, ularni tarix ilmi, tarixiy tafakkur bilan qurollantirishimiz zarur», deydi Yurtboshimiz.

Binobarin, ana shu sa'y-harakatlarimiz samarasi sifatida yuzaga chiqadigan ma'naviy-ma'rifiy Uyg'onish biz bunyod etishga kirishgan Uchinchi Renessans uchun mustahkam poydevor bo'lib xizmat qiladi. Yanada aniqroq aytganda, Uchinchi Renessansning muhim asosini ma'naviy-ma'rifiy uyg'onish tashkil etadi.

Buyuk ajdodlarimizning boy ilmiy merosini chuqur o'rganamiz va keng targ'ib etamiz. Bunga ko'ra «Ma'rifat va diniy bag'rikenglik» rezolyutsiyasining aynan O'zbekiston tashabbusi bilan ishlab chiqilishida o'ziga xos ramziy ma'no bor, albatta. Bugun millatlararo totuvlik va konfessiyalararo bag'rikenglikni ta'minlash borasidagi O'zbekiston tajribasi jahon hamjamiyati tomonidan ham e'tirof etilmoqda. Binobarin, ona zaminimizda dinlararo bag'rikenglik va millatlararo hamjihatlik o'zining chuqur ildizlariga egaligi bilan harakterlanadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, Yangi O'zbekiston hayotining boshqa barcha sohalaridagi yutuqlari qatorida o'zbek xalqining yuksak ma'naviyatini, boy milliy madaniy, tarixiy, ma'rifiy merosini, xususan, kitobat va xattotlik, musiqa va raqs, kino va teatr san'ati, me'morlik va hunarmandchilik, zargarlik va kandakorlik, pazandalik va qandolatpazlik bobidagi mahoratini dunyoga keng hamda izchil targ'ib qilish taqozo etiladi.

Prezidentimiz ta'kidlaganidek, bilimli odam e'tiqodli bo'ladi. Ma'naviyat vaktsinasini har bir millatning o'zi yaratadi. Bugungi ma'naviy qashshoqlik adolatli haqiqatdir. Hozirgi kunda iqtisodiy kambag'allikni tugatish choralari ko'ryapmiz, lekin ma'naviy qashshoqlikka barham berish borasidagi natijalarimiz bilan hali maqtana olmaymiz. Shu ma'noda, iqtisodiyot va ma'naviyat uyg'unligiga erishmog'imiz shart.

Foydalangan adabiyotlar ro'yhati.

- 1) Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. Toshkent: O'zbekiston, 2021.
- 2) Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mapd va olijanob xalqimiz bilan bipga qupamiz.